

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

Proceedings of the 1st International Scientific
and Practical Conference

**"Modern Science: Exploring Theories,
Innovations and Practical Solutions"**

September 9-11, 2024

Odesa, Ukraine

Collection of Scientific Papers

Odesa, 2024

Section: Psychology

ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ ЖІНОК ВПО ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Белімова Н.С.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Освітня програма «Практична психологія».

Пучина О.В.

к.п.н., доцент

Кафедра практичної психології

Маріупольський державний університет, м. Київ, Україна

В зв'язку з подіями, що сталися в Україні під час повномасштабної війни з Росією, проблеми внутрішньо переміщених осіб, що шукають притулок в різних куточках власної країни, набули великого соціального резонансу, мова йде не про 1, 4 млн громадян з окупованих територій, а про декілька мільйонів внутрішніх мігрантів, що переїхали майже в кожне українське місто чи населений пункт.

Забезпечення якісної допомоги є критично важливим для підтримки психічного здоров'я та соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб, сприяючи їхньому відновленню та інтеграції в нове оточення. Вивчення цієї теми допомагає розробляти ефективні політики та програми, спрямовані на покращення умов та якості життя внутрішньо переміщених осіб.

Дослідження суб'єктивного благополуччя цієї вразливої групи є важливим для розуміння їхніх потреб та для розробки ефективних програм підтримки. Актуальність психологічної допомоги для внутрішньо переміщених осіб надзвичайно висока, оскільки вони зазнали серйозного стресу та травматичних переживань через втрату домівок, розлучення з родиною та втрату стабільності.

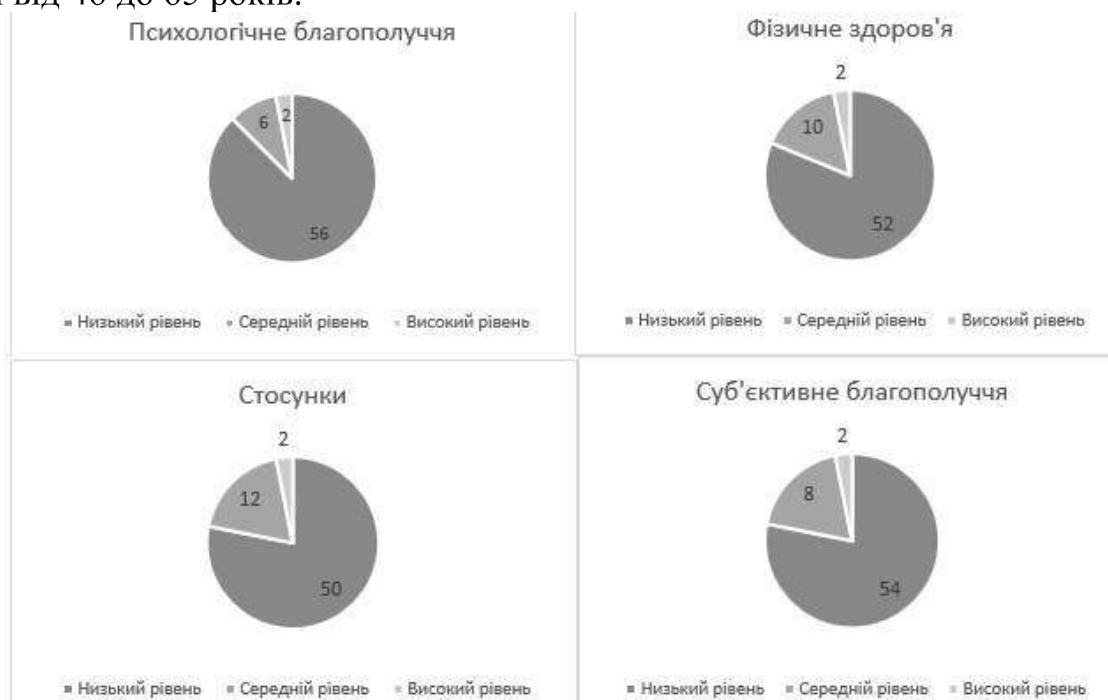
Щодо вивчення психологічного благополуччя особистості під час війни, Титаренко [5, С. 102-112] розглядає війну як джерело постійного травмування, що впливає на цінності, погляди на життя, взаємини з оточенням, самопочуття та ставлення до власного життя. Отже, авторка стверджує, що підтримка та зміцнення психологічного комфорту особистості є ключовим аспектом пост-травматичного зростання в умовах війни. Авторка акцентує увагу на тому, що комфорт розглядається не лише як насолода, а як стимул для нового, більш глибокого розуміння значущих цінностей, усвідомлення власної ролі в подіях, що відбуваються, та планування подальшого розвитку особистості, досягнення вищого рівня відповідальності за власне теперішнє та майбутнє [5, С. 102-112]. Іншими словами, досліджується важливість евдемонічного підходу до аналізу благополуччя особистості в умовах війни, що детально розглядається в науковій літературі.

Подібно до досліджень Титаренко [5, С. 102-112], інша робота, автором якої є Дворник [6, С. 79-87], досліджує сутність та основні складові психологічного

благополуччя під час переходу від війни до миру. В цьому дослідженні вказується, що перехідний період є не лише фоном для особистісних криз, нестабільності, відчуття безпорадності та збільшеної тривожності, але і часом можливостей для розробки нових стратегій адаптації та переосмислення психологічного благополуччя.

В данному дослідженні був використаний комбінований метод, який включав аналіз наукової літератури та проведення спостережень серед ВПО, що перебувають в різних регіонах України. За допомогою стандартизованих опитувальників та інтерв'ю були зібрані дані щодо рівня задоволеності життя, емоційного стану та відчуття себе в безпеці серед ВПО.

В опитуванні брали участь 64 жінки ВПО, що перемістилися в Волинську область в період після 24 лютого 2024 року, віком від 18 до 70 років з п'яти регіонів України, що зазнали найбільших руйнувань під час конфлікту. Опитування виявило наступні дані щодо рівня суб'єктивного благополуччя за наступними критеріями: психологічне благополуччя, фізичне здоров'я та благополуччя, стосунки та суб'єктивне благополуччя. При цьому, найбільший рівень суб'єктивного благополуччя показали внутрішньо-переміщені жінки віком від 46 до 65 років.

Діаграма.1 Результати опитування щодо рівня задоволеності життям

Дослідження суб'єктивного благополуччя серед внутрішньо переміщених жінок вказує на необхідність комплексного підходу до психологічної підтримки цієї групи осіб. Програми реабілітації та психосоціальної підтримки мають бути спрямовані на зменшення стресу, підвищення рівня самопочуття та створення умов для адаптації в нових умовах життя.

Список використаних джерел

1. Карамушка, Л., Терещенко, К., & Креденцер, О. (2022). Адаптація на українській вибірці методик «The Modified BBC Subjective Well-being Scale (BBC-SWB)» та «Positive Mental Health Scale (PMH-scale)». *Організаційна психологія. Економічна психологія*, 3-4(27), 85-94. <https://doi.org/10.31108/2.2022.3.27.8>
2. Коваленко, А. Б., & Вишнягова, Ю. А. (2017). Психологічне благополуччя військовослужбовців, що отримали поранення в зоні АТО. *Український психологічний журнал*, 3, 124–134.
3. Лукомська, С.О., & Мельник, О.В. (2018). Психологічне благополуччя як чинник соціальної адаптації учасників АТО. *Актуальні проблеми психології*, 1(14), 233–242.
4. Осьодло, В. І. (2017). Вплив спорту та фізичної активності на психологічне благополуччя ветеранів бойових дій: систематичний огляд. Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 279–281). Київ: НУОУ.
5. Титаренко, Т. (2018). Психологічне благополуччя особистості у контексті посттравматичного життєтворення. *Особистість та її історія*. За ред. Н. В.Чепелевої, М. В.Папучі (с. 102-112). НДУ ім. Миколи Гоголя.
6. Dvornyk, M. (2020). Personality's psychological well-being during the transition from war to peace. *Scientific Studios on Social and Political Psychology*, 45(48), 79-87. [https://doi.org/10.33120/ssj.vi45\(48\).144](https://doi.org/10.33120/ssj.vi45(48).144)

АНАЛІЗ САМООЦІНКИ ЖІНОК ПІД ЧАС ВОЄНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

Панечко А.В.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Освітня програма «Практична психологія»

Пучина О.В.

к. психол. н., доцент
Кафедра практичної психології
Маріупольський державний університет, м. Київ

Першим, хто ввів поняття «самооцінка», був Уільям Джеймс – «образ самого себе» у структурі особистості. У теорії У. Джеймса структура особистості складається з трьох частин. По-перше, це її складові елементи; по друге – відчуття й емоції відносно цих елементів (самооцінка); по-третє, це вчинки, що обумовлені цими елементами особистості [5, с. 168].